

ПРОЄКТ «СТУДЕНТСЬКИЙ КУРАТОР»: АДАПТАЦІЯ НА «ВІДМІННО»

Гриценюк Сніжанна, Пліщенко Надія
Відокремлений структурний підрозділ
«Технологічно-економічний фаховий
коледж Білоцерківського НАУ»
e-mail: konfeti@gmail.com

Існує певне стереотипне уявлення про адаптацію, що це – такий собі період труднощів в житті кожної людини, який потребує посиленої уваги та підтримки. Якщо виходити за межі стереотипів, то адаптація – це про наш спосіб знайти баланс між зовнішнім світом та внутрішнім світосприйняттям.

З огляду на те, що в закладах передфахової вищої освіти ми маємо справу із підлітками 15-19 років, зосередимося більше саме на цьому періоді.

Підлітковий вік з усіма його нюансами є одним з найскладніших в житті людини. Саме в цьому віці відбувається величезна трансформація світогляду, коли ще по суті дитина пробує вибудувати своє уявлення про все, що відбувається навколо. Але труднощі викликає дуже малий життєвий досвід і категоричність у сприйнятті нового. Ну і підлітки не приймають авторитети. Доросла людина дуже часто апріорі сприймається як ворог. А парадокс у тому, що якраз людина з досвідом може допомогти пройти невідомими дорогами з найменшими втратами.

Як можна розв'язати ці протиріччя? За допомогою ідеї студентських менторів.

Так що ж таке «**Студентський куратор**»? Це технологія подолання адаптаційного періоду у форматі «рівний-рівному», коли студент-старшокурсник стає наставником, коучем, ментором для підопічних першокурсників. Перевага в тому, що старшокурсник пройшов весь шлях від першокурсника до почесного «дембеля» і прекрасно розуміє з чим стикнуться його молодші товариші. Бонусом є рівноправні взаємовідносини, доступна і зрозуміла мова, конфіденційна інформація (про те, з чим до дорослого не підеш), ну і різні студентські лайфхаки. Студент-активіст під час свого супроводу групи підказує, страхує, спрямовує та підтримує на всіх етапах.

Підготовкою менторів-старшокурсників у ВСП ТЕФК БНАУ для проєкту «Студентський куратор» займаються психологиня коледжу та культорганізатор. Завдання розподіляються таким чином, що організаційними моментами та підбором самих кураторів серед активу коледжу, проведенням роз'яснювальної роботи серед студентів взяла на себе Надія Пліщенко, яка координує студентське самоврядування коледжу та тісно працює із самим активом. А психологічною та практичною підготовкою самих активістів займається Сніжанна Гриценюк. Ця підготовка включає в себе розгляд проблеми адаптації та особливостей її вирішення, відпрацювання навичок комунікації, ознайомлення з техніками ефективного

спілкування та розв'язання конфліктів, подальший супровід та підтримка студентів протягом реалізації усього проєкту.

Головною мета проєкту є максимально комфортно та екологічно адаптувати студентів-першокурсників до умов навчання у коледжі, створити сприятливу психологічну атмосферу у студентському середовищі, сприяти формуванню студентських колективів та швидкому встановленню дружніх стосунків всередині академічних груп й налагодженню контактів із кураторами та викладачами.

Учасниками проєкту стали визначені студенти-першокурсники та активні студенти старших курсів.

Зміст та реалізація проєкту «Студентський куратор». В коледжі діє студентський парламент, який об'єднує творчу, активну та ініціативну молодь. На його першому розширеному засіданні відбувається презентація проєкту та студентам II-IV курсів пропонується взяти наставництво над групами нового набору. На кожному відділенні зголошуються студенти-активісти, які беруть опіку над тою чи іншою групою за своєю спеціальністю (наприклад, студенти-ветеринари над – студентами-ветеринарами).

Саме студент-куратор:

- підказує своїм молодшим колегам географію освітнього закладу (в яку аудиторію і в який корпус бігти на заняття, де знайти окремого викладача чи відділ тощо);
- консультує паралельно із викладачами про особливості освітнього процесу: тобто на власному прикладі показувати як писати лекції, як оформляти лабораторні/практичні, як готуватися до семінарів і т.п.;
- ділиться досвідом вирішення студентських проблем (здача заліків, перездача незадовільних оцінок, використання шпаргалок, особливості підходу до освітнього процесу тих чи інших викладачів і т.д.);
- допомагає у підготовці до заходів (конкурсів, відзначення окремих дат);
- і важливою функцією студентського куратора є бути тим психологічним буфером для першокурсника, де можна прийти поскаржитися, вилити свої емоції, отримати реальну підтримку і розуміння, підказки та рекомендації.

Для активістів було проведуться кілька тренінгових занять, метою яких є навчити правильно комунікувати та висловлювати думку, ефективно організовувати групу, екологічно і безпечно надавати підтримку своїм друзям. Після підготовки майбутніх менторів представляють студентській спільноті на розширеному засіданні студпарламенту, а потім відбувається їх знайомство із групами та кураторам-педагогам. На цьому етапі психологиня супроводжує студентів і допомагає їм презентувати себе підопічним.

Далі наставники налагоджують контакти із першокурсниками, зустрічаються із ними на перервах, спілкуються в чатах, тобто вже спільно визначають формат взаємодії. В коледжі якраз відбувається підготовка до конкурсу «Дебют першокурсника», де кожна група презентує себе і свої

таланти. Якраз тут і є можливість студентським кураторам найбільше проявити себе! Окремі ментори навіть виходили на сцену разом із своїми молодшими колегами.

Наприкінці першого семестру старшокурсник по-дружньому спрямовує першокурсника у напрямку безпечної та ефективної здачі заліків, ділиться студентськими лайфхаками та конспектами, підказує маленькі хитрощі в закритті «хвостів»... Одним словом, іде поруч під час першої сесії.

На сьогодні проєкт пройшов апробацію і можна означити наступні результати:

- комфортне та малостресове проходження студентами-першокурсниками адаптаційного періоду;
- швидке прийняття правил та умов навчання у коледжі, ефективна адаптація до особливостей організації освітнього процесу в коледжі порівняно зі школою;
- налагодження комунікації з викладачами та адміністрацією;
- активне включення у позанавчальну життя студентів, залучення до роботи гуртків, секцій, клубів за інтересами і т. ін.;
- сприяння спілкуванню та обміну досвідом між студентами-першокурсниками та студентами-старшокурсниками одної ОПП;
- а ще дуже несподіваним бонусом виявилася міцна дружба між студентами, спільне проведення часу, участь у різноманітних позанавчальних заходах, організація дозвілля в групі;
- також педагоги відмічають високий рівень самоорганізації груп із появою студента-координатора. Наразі часто куратори для вирішення якогось питання зв'язуються із колегою-студкуратором і це підвищує ефективність та швидкість вирішення тих чи інших завдань.

На сьогодні вже можна зробити такий висновок, що проєкт ефективно працює і дає свої результати. Перші свої заліки і контрольні першокурсники здавали вже підготовленими і обізнаними, що відзначають і куратори-педагоги. Першокурсники говорять про те, що менше стресують і переживають, коли знають, до кого можна звернутися за інформацією/допомогою/поскаржитися.

Джерело:

Гриценюк С.С., Пліщенко Н.М. Коучинговий проєкт «Студентський куратор»: гайд про адаптацію. *Фахова передвища освіта*. 2024. №1. С. 176-178. URL: <https://is.gd/hqWt6l> (дата звернення 03.07.2024)